



**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

5 V. Christus omnes passiones sustinuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

Cyrril.
August.
Chrysoſt.
Galat. 3.
Iuſt. Mar.

ſes exaltauit ſerpentem in deſerto, ita oportet exaltari filiū
hominis. Quam Cyrrillus ibi, Auguſt. Chryſoſtom. &
alii exponentes illud ad Galat. 3. Factus pro nobis male-
dictum. Refert etiam Iuſtin. ſupra, agnum paſchale
in figuram Crucis ſolitū eſſe aſſari afixum duobus
lignis recto, & tranſuerſo in modum Crucis expan-
ſis. Moyleſen præterea orantem expanſis manibus in
figuram Crucis, ut populus vinceret, hoc myſteriū
ſignificaffe, multi Patres exponunt, quos retuli prio-
ri tom. diſp. 56. ſect. 3. Sed de his hætenus. Solutio-
nes argumentorum primi & ſecundi non indigent
annotatione villa. De loco vero illo ad Galat. 3. qui in
ſol. ad 3. tractatur, plura dicemus inferius in diſput.
de Myſterio Crucis.

ARTICVLVS V.

Utrum Chriſtus omnes paſſiones ſuſtinuerit.

250.
Inſt. q. 48.
et a. 2 l. 10. in
2. ſo. à princi-
pio libri.



D quintum ſic proceditur. Videtur, quod Chri-
ſtus omnes paſſiones ſuſtinuerit. Dicit enim Hi-
lar. 10. de Trin. Vnigenitus Dei ad peragendum
mortis ſuæ ſacramentum conſummaſſe ſe omne
humanarum genus paſſionum reſtatur, cum inclinato capite
emiſiſſet ſpiritus. Videtur ergo, quod omnes paſſiones humanas
ſuſtinuerit.

2. Præterea. Iſai. 52. dicitur, Ecce intelliget ſeruus meus, &
exaltabitur, & eleuabitur, & ſublimis erit valde, ſicut ob-
ſtupuerunt ſuper eum multi, ſic inglorius erit inter viros aſpe-
ctus eius, & forma eius inter filios hominum. Sed Chriſtus eſt
exaltatus ſecundum hoc, quod habuit omnem gratiam, & o-
mnem ſcientiā, pro quo ſuper eum multi admirantes obſtupue-
runt. Ergo videtur, quod inglorius fuerit, ſuſtinendo omnem
paſſionem humanam.

art. 3. huius
quæſt.

3. Præterea. Paſſio Chriſti ordinata eſt ad liberationem ho-
minis à peccato, ut ſupra dictum eſt. Sed Chriſtus venit libera-
re homines ab omni genere peccatorum, ergo debuit pati omne
genus paſſionum.

Sed contra eſt, quod dicitur Ioan. 19. quod milites pri-
mi quidem frigerunt crura, & alterius, qui crucifixus eſt
cum eo: ad leſum autem cum veniſſent, non fregerunt e-
ius crura. Non ergo paſſus eſt omnem humanam paſſio-
nem.

q. 14. art. 4.

Reſpondeo dicendum, quod paſſiones humana poſſunt con-
ſiderari dupliciter. Vno modo quantum ad ſpeciem, & ſic
non oportuit Chriſtum pati omnem paſſionem, quia multa
paſſionum ſpecies ſibi inuicem contrariantur, ſicut combu-
ſtio in igne, & ſubmerſio in aqua. Loquimur enim nunc
de paſſionibus ab extrinſeco illatis, quia paſſiones ab intrin-
ſeco cauſatas, (ſicut ſunt egritudines corporales) non decuit
eum pati, ut ſupra dictum eſt. Sed ſecundum genus, paſſus eſt
omnem paſſionem humanam. Quod quidem poteſt conſide-
rari tripliciter. Vno modo ex parte hominum, à quibus paſ-
ſus eſt. Paſſus eſt enim aliquid & à Gentilibus, & à Iudeis, &
à maſculis, & à feminis, ut patet de ancillis accuſantibus
Petrum. Paſſus eſt etiam & à principibus, & à miniſtris eo-
rum, & populiſque, ſecundum illud Pſal. 2. Quare fremue-
runt gentes, & populi meditati ſunt inania? Aſſuerunt Re-
ges terræ, & principes conuenerunt in vnum aduerſus Domi-
num, & aduerſus Chriſtum eius. Paſſus eſt etiam à familia-
ribus, & notis, ſicut patet de Iuda eum prodente, & Petro i-
pſum negante. Alio modo patet idem ex parte eorum, in qui-
bus homo poteſt pati. Paſſus eſt enim Chriſtus in ſuis amicis,
eum deſerentibus. Infama per blaſphemias contra eum prola-
tas. In honore & gloria, per irriſiones, & contumelias ei illa-
tas. In rebus, per hoc quod etiam veſtibus ſpoliatus eſt. In ani-
ma per triſtitiā, tedium, & timorem. In corpore, per vul-
nera, & flagella. Terrio poteſt conſiderari quantum ad cor-
poris membra: Paſſus eſt enim Chriſtus in capite, pungens
ſpinarum coronam, in manibus, & pedibus fixationem

clauorum, in facie alapas, & ſputa, & in toto corpore flagella.
Fuit etiam paſſus ſecundum omnem ſenſum corporum: ſe-
cundum tactum quidem flagellatus, & clauis confixus; ſe-
cundum guſtum, ſelle & aceto potatus: ſecundum olfactum, in
loco fetido cadauerum mortuorum (qui dicitur Caluarie)
appenſus patibulo: ſecundum auditum, laceſitus vocibus bla-
ſphemantium & irridensium: ſecundum viſum, videns ma-
trem & diſcipulum, quem diligebat, ſlentes.

Ad primum ergo dicendum, quod verbum illud Hilar. eſt Citas in ar-
intelligendum quantum ad omnia genera paſſionum, non au-
tem quantum ad omnes ſpecies.

Ad ſecundum dicendum, quod ſimilitudo ibi attenditur,
non quantum ad numerum paſſionum & gratiarum, ſed
quantum ad magnitudinem viriū, quia ſicut ſublimatus
eſt in donis gratiarum ſuper alios, ita deiectus eſt infra alios
per ignominiam paſſionis.

Ad tertium dicendum, quod ſecundum ſufficientiam vna
minima paſſio Chriſti ſufficeſſet ad redimendum genus hu-
manum ab omnibus peccatis: ſed ſecundum conuenientiam,
ſufficiens fuit quod pateretur omnia genera paſſionum, ſicut
iam dictum eſt.

COMMENTARIVS.

Circa literam huius articuli fere nihil annotan-
dum occurrit, quia perſpicua ſunt omnia, quæ
D. Thomas dicit, & ſub illis capitibus, quæ nume-
rat, poteſt quilibet ex Evangelica hiſtoria recenſere
in indiuiduo perſonas, à quibus Chriſtus paſſus eſt,
conuicia, iniurias, paſſiones, ac dolores, quæ ſuſti-
nuit, de quibus omnibus infra in diſputationibus al-
iquid attingemus. Videri etiam poſſunt circa hunc
articulum, quæ in ſuperiori tomo diſputata ſunt de
defectibus à Chriſto aſſumptis, diſputat. 32. & 34. In
his vero, quæ Caietan. notat, recte dictum eſt malum
pænæ quodam modo eſſe deificata, eo quod à Chri-
ſto aſſumpta ſunt. Quod vero malum culpæ quo-
dammodo etiam deificatum ſit, non recte dictum
eſt. Nam malo culpæ tanta dignitas omnino repu-
gnat: Ratio enim ob quam malum pænæ ad tantam
dignitatem euectum eſt, nimirum ut valorem infi-
nitum haberet ad ſatisfaciendum Deo, & ut nobis
fieret amabile, ac deſiderabile, non habuit locum in
malo culpæ, quod neſcit eſſe aptum ad ſatisfaciendum
ſed potius ſatisfactionem requirit, neque etiam debet
à nobis expecti, quin potius ipſum malum pænæ aſ-
ſumptum eſt, ut ſit indicio, quam ſit nobis odio ha-
bendum malum culpæ. Quod vero Chriſtus aſſum-
pſerit corpus de maſſa peccatrice, nō id fecit, ut pec-
catum illo modo deificaret, quia parentum pecca-
ta nullo modo ad ipſum pertinuerunt quoad cul-
pam: ſed ſolum quoad pœnam: ſed id fecit, ut pecca-
tores honoraret, eorumque naturam deificaret. Hæc
obiter dicta ſunt propter notatiunculam Caietani,
quem non in re, ſed ſolum in proprietate ſermonis
lapſum eſſe exiſtimo. De hac vero re diſputatum eſt
diſp. 33. ſect. 2. tomi prioris.

ARTICVLVS VI.

*Utrum dolor paſſionis Chriſti fuerit maior omnibus
doloribus.*



D ſextum ſic proceditur. Videtur, quod dolor paſ-
ſionis Chriſti nō fuerit maior omnibus alijs dolo-
ribus. Dolor enim paſſionis augeſcit, ſecundum gra-
uitatem, & diuurnitatem paſſionis. Sed quidam martyres
grauiores paſſiones & diuurniores ſuſtinuerunt, quā Chri-
ſtus, ſicut patet de Laurentio, qui eſt aſſatus in craticula, &
Vincentio, cuius carnes ſunt ungulis ferreis laceratae, ergo vi-
detur, quod dolor Chriſti paſſionis non fuerit maximus.

2. 274.